

Som allerede omtalt i bemærkningerne til afsnit II må det, når en skattepligtig person er afgået ved døden, tilstræbes at sikre kontinuitet i beskatningen ikke blot i tidsmæssig henseende, men også i henseende til værdiansættelserne for de i indkomstopgørelserne indgående formuegenstande samt i henseende til beskatning ved realisation af sådanne formuegenstande.

Som formuegenstande, der indgår i indkomstopgørelserne, vil navnlig kunne tænkes en forretnings varelager og dens goodwill-værdi, erhvervsmæssigt benyttede driftsmidler, erhvervsmæssigt anvendte skibe, bygninger hvorpå der er foretaget ekstrapafskrivninger samt formuegenstande erhvervet i spekulationsøjemed eller som led i den pågældendes næringsvej.

Bestemmelserne om den kontinuerlige beskatning i henseende til værdiansættelser og til beskatning ved realisation vil i det følgende blive omtalt særskilt for tilfælde af offentligt skifte, privat skifte og hensesiden i uskiftet bo:

Offentligt skifte.

Ved boets første indkomstansættelse foreslås aktiverne ved indkomstperiodens begyndelse ansat til samme værdi som er anvendt som slutværdi ved den senest afsluttede indkomstopgørelse, det vil i reglen sige afdødes seneste indkomstopgørelse.

Afgår en af ægtefællerne ved døden i tilfælde, hvor hustruen har haft indtægt ved selvstændig virksomhed, således at der i henhold til § 12 skal foretages en afsluttende ansættelse, og tilhører virksomhedens aktiver fællesboet, således at de skal inddrages under bobehandlingen, skal boet som begyndelsesværdi for de omhandlede aktiver anvende den værdi, der anvendes som slutværdi i forbindelse med den afsluttende ansættelse efter § 12.

Boet vil kunne foretage skattefrie afskrivninger efter de sædvanlige regler herom. Boets overtagelse af aktiver ved skiftets påbegyndelse anses ikke for en selvstændig erhvervelse for boet, hvorfor det alene kan fortsætte de skattefrie afskrivninger på det ved begyndelsestidspunktet for indkomstansættelsen foreliggende afskrivningsgrundlag (§ 31, stk. 2).

Ved bortsalg af formuegenstande, herunder f. eks. også aktier, bliver boet indkomstskattepligtigt af fortjeneste eller tab i samme omfang som afdøde eller dennes ægtefælle ville være blevet (§ 31, stk. 2), og dette gælder også salg af aktiver erhvervet af afdøde eller ægtefællen som led i vedkommendes næringsvej eller i spekulationsøjemed (§ 31, stk. 3).

For så vidt de heromhandlede formuegenstande ikke sælges af boet, men udloddes til arvinger eller

ægtefælle, foreslås de herved konstaterede fortjenester eller tab henregnet til boets skattepligtige indkomst i samme omfang, som hvis formuegenstandene var blevet solgt af boet; som afhændelsessummer anses her de beløb, hvortil formuegenstandene skal opføres i den endelige boopgørelse, ligesom disse beløb i det hele skal anvendes ved boets afsluttende indkomstansættelse. De særlige regler i afskrivningslovens § 6, jfr. § 6 A og § 13, om beskatning ved afhændelse af en virksomhed finder ligeledes anvendelse ved boets udlodning af en virksomhed til arvinger eller efterlevende ægtefælle (§ 31, stk. 4).

Den slutværdi, der ved boets afsluttende indkomstansættelse anvendes for de pågældende aktiver, skal af den, til hvem aktiverne udlægges eller udleveres ved skiftets ophør, anvendes som begyndelsesværdi ved indkomstopgørelsen for tiden derefter (§ 33). Derved sikres kontinuiteten i beskatningen ved overgangen fra dødsboet til arvinger eller efterlevende ægtefælle. Reglen stemmer overens med bestemmelsen i afskrivningslovens § 31, stk. 1, hvorefter erhvervelse af formuegoder ved arv sidestilles med køb, således at det beløb, der er lagt til grund for arveafgiftsberegningen, betragtes som købesum.

De foreslåede bestemmelser om, at formuegenstandene ved boets afsluttende indkomstansættelse skal ansættes til de i boopgørelsen anvendte beløb, og at fortjenester ved udlodning til arvinger eller ægtefælle skal indkomstbeskattes hos boet, vil kunne virke hårdt i tilfælde, hvor formuegenstande som de her omhandlede udloddes til en ægtefælle, med hvem afdøde ved dødsfaldet var sambeskattet eller levede i formuefællesskab. Hvis den efterlevende ægtefælle fortsætter en af afdøde drevet forretning eller virksomhed eller — i tilfælde af formuefællesskab — en af ægtefællen selv drevet forretning eller virksomhed, ville kravet om beskatning af den ved udlodningen konstaterede fortjeneste kunne medføre en alvorlig belastning af boets og dermed af ægtefællens økonomi og måske endda tvinge boet til at afhænde virksomheden for at tilvejebringe de til skattebetalingen fornødne midler. Hertil kommer, at udlodningen til ægtefællen — navnlig af aktiver, hvorover han eller hun hidtil har haft rådigheden — kun i mindre grad vil have karakter af en sådan „overdragelse“, at beskatning af den derved konstaterede fortjeneste bør finde sted. Det er derfor i § 31, stk. 5, foreslået, at ægtefællen i disse tilfælde skal kunne forlange, at de fornævnte bestemmelser ikke bringes i anvendelse, og at de pågældende aktiver ved boets afsluttende indkomstansættelse i stedet ansættes i